

שילום לך, אויב!

ערכנו השוואות בין חייהם בשוודיה וזר יינו פה באיזור: „אני מרבה לסייר באי זור, בתוקף תפקידי, סיפר לי הקולונל, „הארמה באיזור איסמעילית כליכך פוריה ודשנה, מצמיחה גידולים נפלאים — ורמת החיים של התושבים כליכך נוראה. כן בודאי חיו אבותינו בתקופת התנ"ך. בתי הימר משאבות מים מעץ, מחרשות עץ קטנות, קורות וענפים במקום גגות. שום דבר לא השתנה, זה אלפי שנים.

„אם יבוא השלום, והמשאבים העצומים המוקדשים היום למלחמה יופנו להעלאת למת החיים, איזו ברכה תהיה זו לתושבים כאן.“

לגמנו סיבוב נוסף של קפה. הבעייה הגדולה של השוודים היא — איסור תתיית משקאות אלכוהוליים בשעות היום. „זו באמת תוראה קשוחה“ הודו השוודים.

„שמעתי שפיתחתם קוד באלחוט, כדי להזהיר מפני התקרבותו של קצין בכיר, וכך לשתות בחופשיות.“ שאלתי את הקצינים הזוטרים.

„אין תגובה“ השיבו.

„מאוד מעניין“ התחייך הקולונל.

חילופי שי
קיצוני מימין אפרים. החייל המצרי ויפת מחזיקים בידיהם חבילות שי שקיבלו זה מזה. מצידו שני חיילים מצריים. קיצוני משמאל טמל דני רוסו, במרכז כתב העולם הזה זאב יפת.

אספקה

פולנית

שוודים קמו ממקומם: „הגיע הזמן להיפגש עם המפקד המצרי“ הסבירו. „שאלה אחרונה“ ביקשתי. „אתם מקבלים את האספקה שלכם משתי יחידות-עוזר של כוח האו"ם — יחידה קנדית ויחידה פולנית. האם זה נכון שתמיד יש לכם בעיות עם הפולנים? שמעתי שבימים שה"פולנים אחראים על האספקה, קיימת הת"מרמרות בין החיילים שלכם, משום שה"אספקה פשוט לא מגיעה כסידרה.“

„באמת? מאוד מעניין? חזר הקולונל והתחייך. „לי לא ידוע דבר על כך.“

התבוננתי באנשיו. הם שתקו, אבל להם, היה ברור, ידוע הכל על כך.

גם כוח הקנייה של הכתר שונה קצת מזה של הסגן-אלוף הישראלי. אמנם כיכך לחם לבן עולה בשוודיה שתי ל"י, וקילו בשר 45 ל"י, אולם פריג'ידר חדיש עולה 1,500 ל"י, טלוויזיה בצבעים 1,300 ל"י, וזלבו — 25,000 ל"י.

מילואים - 30

יום ב-4 שנים

יורת חובה בשוודיה נמשך בין שבעה לתשעה חודשים. בגרני קורס קצינים משרתים שנה ורבע. משכורת מינימום בסדיר — 400 כתר לחודש. בתום הסדיר, יש גם לשוודים מילואים: 30 יום אחת לארבע שנים.

קירבה בין החיילים הישראלים והמצרים, ברגע שנחתם הסכם התפרדה. „ברור לכו" לנו שמחר אתם יכולים לחזור ולהרוג איש את רעהו, אם זאת תהיה הפקודה“ אמר אחד הקצינים. „אולם מה שאנחנו רואים פה, בימים האחרונים, מוכיח לנו שהשלום באורכם אפשרי. ששני הצדדים משת"ר קקים אליו.“

הקולונל עוקב בעיניו אחרי ההתרחשו"רות באיזור, קורא כל יום את הג'ורנלס 19טו. אנחנו מחליפים רשמים על משכר רות ותנאי חיים. מסתבר שמשכורתו היא 6,000 כתר* לחודש — בערך פי שלוש ממשכורתו של סגן אלוף בצה"ל. מס הכנסה מגיע בשוודיה ל-40 אחוז.

* כתר שווה ללירה.

העתקים. אפרים התחיל להסביר להם איך מבשלים קובה נוסח עיראק, אחר נואש: „בשביל מה לקשקש כל כך הרבה“ הפ"סיק. „כשיבוא השלום, אתם מוזמנים כול"כם לביתי. כזאת קובה לא אכלתם ב"חיכם.“

רון בוגש, עולה חדש מקנדה, התעניין אצל המצרים אם הרמטכ"ל שלהם, גמאסי, ביקר במוצב שלהם. „לא“ השיבו המצרים, נבוכים. „הוא לא הגיע לכאן.“ „גם ה"זה בסדר“ ניהם אותם רון. „גם ה"רמטכ"ל שלנו לא הגיע אלינו.“

חוויה

בלתי נשכחת

יה זה היום בו נחתם ההסכם להפ"רדת הכוחות. קצין האו"ם טורסטן בכמן היה בסיוור עם שניים מחבריו, לאר"ך שביל הפטרולים, כשלפתע הבחין כי חייל ישראלי שהודקף בעמדתו, בידו ה"אחת מישקפת ובשנייה הוא מנפנף בהת"להבות לעבר אנשי האו"ם.

„ניגשנו אליו“ סיפר בכמן. „הוא סיפר לנו בהתרגשות שהוא יליד אלכסנדריה, עלה לישראל אחרי מיבצע סיני — ועתה, כשצפה לעבר המוצב המצרי ממול, גילה שם חבר לספסל הלימודים. הוא ביקש ממני להסדיר פגישה ביניהם.“

„הסברתי לו שאין לי סמכות לכך, אבל אעביר את הבקשה למפקדי.“ „העברתי“ ולמחרת התקיימה הפגישה. הישראלי לא טעה. היה זה באמת חברו, ואת התרגשותם של שני האוייבים הידי"דים האלה, את החוויה כולה, לא אשכח כל חיי.“

ישבנו למרגלות המוצב שלנו, בשטח ההפקר, ונזחחנו על סיפלי קפה, כוסיות 777 (לא הכי טעים“ הגיבו השוודים בנימוס) ועוגיות. עתה, משנחתם הסכם הפדרת הכוחות, נתן דובר כוח-החירום של האו"ם את אישורו לקולונל פר אולף הלקויסט, מפקד הגדוד השוודי של כוח האו"ם בגיזרתנו, להעניק ראיון לעיתונאי ישראלי. הסייג היחיד: „אין לשוחח בעני"ינים פוליטיים.“

עיתונאי -

וטוראי?

ך כך ישבנו לנו על האדמה עם הקולור נל ושניים מקציניו, בכמן — מודד ממשלתי באזרחות — ויוראוק לאייב, מהנדס כבישים במקצועו. מעלינו התנוסף דגל האו"ם שהשוודים הביאו עימם (מה שבטוח בטוח). השוודים היו מצוחצחים, מגולחים, ולבושים למשעי. אנחנו, היש"דאלים, נראינו חורגים יחסית אליהם. גם לא יחסית, למען האמת.

השוודים גילו עניין רב בנו. הם התקשו להאמין שאני, העיתונאי, סתם טוראי, חשדו בתחילה שהשארתי את דרגות הק"צונה מאחורי. „יש בכם הישראלים משהו מיוחד מאוד, ואני אומר זאת במלוא ההע"רכה.“ אמר הקולונל.

הוא סיפר על מה שנראה בעיניו כהישגו הגדול ביותר — ייזום המיפגשים הקבועים בין המפקדים המקומיים, למטרת היסול תקריות האש, ואכן, כל הבעיות השנויות במחלוקת נפתרו במו"מ, במקום באש. „בחו"דש האחרון לא נורתה בגיזרה שלנו אף ירייה אחת“ אמר בסיפוק. „אינני כולל את האש הארטילרית, שעל הפעלתה הוח"לט בדרגים גבוהים. לא מקומיים, לקצין צבא מקצועי, אני מתפעל מהישגים אלה, שהצילו חיי אדם, במקום להרוג.“

השוודים

התרגשו

שוודים כגדור, ברובם המכריע, התנדבו לשירות מילואים בין שבעה חודשים, אותו הם מבלים בעיקר בסיוורים באתרים האקוטיים לגביהם. התופעה ש"ריגשה ללא יוצא מהכלל, את הסקנדינבים קרייתמוג הללו, היו גילויי השמחה וה"ר

ראיון בשטח ההפקר
את מפקד כוח האו"ם באיזור, קולונל פר אולף הלקויסט (שלישי) כתב העולם מוראין (שלישי) מימין). הראיון נערך בשטח ההפקר שבין כוחות צה"ל לכוחות המצרים, בחסות דגל האו"ם. מימין לשמאל: איש האו"ם יוראוק לאייב, סרן ניר, הקולונל, יפת, איש האו"ם טורסטן בכמן.